

สรุปย่อ ทำถูกกฎหมายคือทำดี

การที่เราไม่โกงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของเรา ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น คู่ค้า คู่แข่ง ลูกค้า สังคมในสำนักงาน โรงงาน หรือโครงการอสังหาริมทรัพย์ของเรา ตลอดจนการไม่ทำร้ายสังคมโดยรวม ถือได้ว่าเรามีจริยธรรมและเราไม่ทำผิดกฎหมาย การที่เราโกงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียข้างต้น ย่อมเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายไปพร้อมกัน ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา กฎหมายผังเมือง และกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ

การที่เราทำถูกต้องตามกฎหมาย ก็คือการที่เรามุ่งหวังจะคงอยู่อย่างยั่งยืน เข้าทำนอง 'ซื้อกินไม่หมด คดคิดไม่นาน' โดยเคร่งครัด ในทางตรงกันข้ามหากเราจะละเมิดกฎหมาย เราก็อาจติดคุกหรือเสียค่าปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมทั้งการเสียชื่อเสียง ทำให้ยี่ห้อของสินค้าของเราด้อยค่าลง การทำถูกต้องตามกฎหมายจึงไม่ใช่การอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ไม่ใช่การทำตามคำสอนทางศาสนา แต่เป็นกติกา ต้องไม่หลีกเลียง และถือเป็นการลงทุนสำคัญประการหนึ่งในการสร้างมูลค่าให้แก่ชื่อเสียงของกิจการของเราด้วย

อย่าลืมว่า ความดี จริยธรรมและคุณธรรม ไม่ใช่สิ่งแปลกแยกไปจากการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

อ้างอิง

<1> โปรดอ่านข่าว 'จุดเยลลี่ดับแล้วหลายราย'

<2> โปรดอ่าน

ทำดีเพื่อ ละเลย CSR?

นี่คือกลยุทธ์ 'ซันเทพ' ที่อ้างการทำดี แต่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม ขาด CSR ที่แท้

ท่านเคยสงสัยไหม ทำไมหนอพวกคุณหญิงคุณนายทำงานแจกของสงเคราะห์สังคมมาร่วม 50 ปีแล้ว ปัญหาสังคมก็กลับยิ่งหนัก มีการรณรงค์เรื่องปลูกป่าหรือเรื่องสิ่งแวดล้อม แต่สิ่งต่าง ๆ กลับยิ่งเลวร้ายลง พื้นที่ป่าปลูกใหม่เทียบไม่ได้เลยกับป่าที่ถูกทำลาย ปัจจุบันเราเดาะเรียกการทำดีทำนองนี้เสียเท่ว่า CSR ซึ่งมักเป็นไปแบบ 'ลูบหน้าปะจมูก' แต่ที่เลวร้ายไปกว่านั้นก็คือ บ่อยครั้งกลับเป็นการทำดีเพื่อปกปิดความชั่ว-ปกป้องคนชั่ว

ความรับผิดชอบต่อหรือ Responsibility คือพันธกิจที่ต้องปฏิบัติ ละเลยไม่ได้ หากไม่ถือเป็นการละเมิดซึ่งย่อมมีโทษตามกฎหมายแรงงาน

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา และกฎหมายผังเมือง ฯลฯ <1> การมี CSR ก็คือการทำธุรกิจให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่ขัดจรรยาบรรณ การมี CSR จึงเป็นเครื่องหมายแห่งความเจริญที่มีอารยธรรม ไม่ไปถกถาย ตีชิง เบียดเบียนหรือก่ออาชญากรรม (ทางเศรษฐกิจ) กับใคร เพื่อให้ตนอยู่รอด

การให้-อาสา: ไม่ใช่หัวใจ CSR

ใครอยากบริจาคเพิ่มเติม อยากทำดีเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ก็ เป็นสิ่งที่พึงอนุโมทนา หรือถือเป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่สวยงาม แต่นี่ไม่ใช่หัวใจหรือเนื้อหาใจกลางของ CSR เพราะเป็นการอาสาโดยใจสมัคร ไม่ใช่ความรับผิดชอบ รูปแบบการทำดีอาจเป็นการแจกข้าวของ การช่วยเหลือเด็กหรือผู้ด้อยโอกาส ชุมชน หรือปลูกป่า ฯลฯ ซึ่งอาจเป็นทั้งการ ให้เปล่า การช่วยพัฒนา หรือการให้การศึกษา เป็นต้น

การชูประเด็นการให้-อาสาทำดี เป็นการเลือกปฏิบัติไปในด้านการ ทำดี แต่ละเลยในส่วนที่ไม่ละเมิดกฎหมาย จะสังเกตได้ว่าวิสาหกิจที่หมิ่น เหม่ต่อกฎหมายมักชอบรณรงค์ CSR แบบการทำดีเป็นอย่างยิ่ง เช่น วิสาหกิจปูน พลังงานหรือแร่ธาตุที่มีโอกาสทำลายสิ่งแวดล้อมมหาศาล (หาก ไม่จัดการตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด) หรือแม้แต่ สถาบันการเงินชั้นนำบางแห่งที่ได้ชื่อว่ามี CSR ดีเยี่ยมในแง่การบริจาคเงิน เพื่อสังคมมากมาย ก็อาจเอาเปรียบลูกจ้าง จนสภาพแรงงานต้องออกมา เคลื่อนไหวประท้วง เป็นต้น

ทำดีเพื่อปกปิดคนผิดและความผิด

การทำดีแบบแอบแฝงและไร้ประสิทธิผล นอกจากจะได้ดีเฉพาะคน ทำดีแล้ว บ่อยครั้งยังเป็นการช่วยปกปิดความชั่วของคนชั่วที่ซ่อนตัวอยู่ ภายใต้อิทธิพลของคนดี เช่น เรารณรงค์ปลูกป่ากันใหญ่ แต่ไม่เคยใส่ใจว่า เราจะรณรงค์กันปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่ากันอย่างไร ในปี 2504 มีพื้นที่ป่าไม้อยู่ 273,629 ตร.กม. (53% ของพื้นที่ประเทศไทย) แต่ ณ ปี 2547 เหลืออยู่เพียง 167,591 ตร.กม. (33% ของพื้นที่ประเทศไทย) <2> หรือหายไปเท่ากับ 68 เท่าของพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือเท่ากับเราสูญเสีย

พื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เราคงเคยพบเห็นการรณรงค์การทำดีมีคุณธรรมกันอย่างบ้าคลั่ง นี้ อาจเป็นอาชญากรรมที่แสนแยบยลเพื่อเบี่ยงเบนไม่ให้สังคมรับรู้สาเหตุแท้จริง ของปัญหา ปัญหาในทุกวันนี้ไม่ใช่อยู่ที่ประชาชนทำดีน้อยไป แต่อยู่ที่มี คนจำนวนน้อยที่มีอิทธิพลและอำนาจ ละเมิดกฎหมายโดยเจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องกลับเอาเอาหูไปนาตาไปไร่ต่างหาก เราจึงควรรณรงค์ไม่ให้คน ทำผิดกฎหมาย ยิ่งกว่านั้นเราควรรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักปกป้องและหวง แหนสิทธิของตนเองตามกฎหมายและไม่เฉยชาต่อการกระทำผิดกฎหมายที่ ส่งผลกระทบต่อตนเอง ชุมชนและสังคม รวมทั้งรณรงค์ให้วิสาหกิจมีความ รับผิดชอบต่อสังคมโดยไม่ฉ้อฉล และให้รัฐบาลรักษากฎหมายอย่างเคร่งครัด

วิสาหกิจที่ดีต้องประกอบสัมมาอาชีพตามกรอบของกฎหมายโดย เกร่งครัดเพราะนี่คือเส้นแบ่งระหว่างสุจริตชนกับอาชญากร ระหว่างวิสาหกิจ ที่มี CSR กับวิสาหกิจที่เอาเปรียบหรือฉ้อฉลสังคม ผู้ที่ไม่เบียดเบียนสังคม ย่อมได้รับการยกย่อง ยิ่งเมื่ออาสาทำดี ยิ่งเป็นมงคลต่อชีวิตและกิจการ

และสิ่งที่พึงระวังเป็นพิเศษก็คือการทำดีเพื่อปกปิดความชั่ว เพื่อให้เห็นชั่วได้อยู่สร้างทุกข์เข็ญกับสังคมทรานนทานเท่านั้น

อ้างอิง

- <1> บางท่านอาจเห็นแย้งว่าการกระทำบางอย่างยังไม่มีในบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กรณีนี้เป็นข้ออ้างในประเทศกำลังพัฒนา ส่วนในประเทศตะวันตก เขาใช้จารีต ประเพณีและมโนสำนึกที่ถูกต้อง หรือมีกลไกออกกฎหมายที่รวดเร็ว แต่บางกรณี อาจต้องยกประโยชน์ให้จำเลยไปบ้างแต่ก็คงเป็นส่วนน้อยมากที่จะมีกรณีเช่นนี้
- <2> โปรดดูข้อมูลของกรมป่าไม้ ณ